

Womhaj Boh!

Cyklo 19.
15. meje.

Četnik 2.
1892.

Serbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerjez knihiczišcežerni w Budyschinje a šu tam dostacž sa štwórtlětnu pschedplatu 40 np.

Cantate.

Satuba 1. 19, 20: Moji lubi bratšja, njech kóždy cžlowjek je spěšchny w poškuchanju, njespěšchny pak k rěčenju a njespěšchny k hněwu. Pšchetož cžlowški hněw nječini, šchtož psched Bohom prawe je.

Cantate rěka: spěwajcže! Spěwajcže temu Knjesej nowy kherlusch, pšchetož wón cžini džiwny! To je tón nowy kherlusch noweho testamenta, ewangelion wot Jesom Khrysta, teho kšchizowaneho a horjestanjeneho, kotrež psches wschědne wušwjeczenje žiwjenja kšhesčžijanow wobnowi, tak so psches wschědne rostkacže a pokutu teho stareho hadama se wschěmi jeho šlymi lóšchtami a žadosčžemi potepja a psches wěru wschědne horjestawaju novi cžlowjekoj, kiž w prawdosčži a njewinosčži psched Bohom živi šu.

Kruch tuteho noweho žiwjenja šo nam w dženkniškej epistolii psched woczi staji. Tón nowy cžlowjek po Khrystu šu je najprjedy spěšchny k poškuchanju. Wón poškucha rady na Bože kłowo, kotrež chze tu staru kłóscž a šakakłoscž w naš wutupicž a Jesuškowu cžichoscž a pokornoscž na jeje město kadžicž. Wón tež poškucha rady na dobru radu abo na wutrobne šamolwjenje bližšeho. Cžlowški hněw nječini, šchtož psched Bohom prawe je. Wón jenož šchłodži, ničžo njepomha. Najprjedy se šwojim hněwom Bohu do šastojnstwa pschimašch. Jeho je to wjeczenje, wón chze šaplacžicž, jeho hněwej dyrbišch město dacž. Potom tež šebi šam mēr teje dusche škashsch. Škoro žadny wot wschěch hrěchow modlenju tak njesadžěta jako hněw. Kaž na wichorowych dnjach šchłowroncžk horjelětacž njemóže, šo by tam horjelacž šwojeho Boha kšwalik, tak w hněwnych

hodžinach tež modlitwa horje pšchincž njemóže. Wona šo pschezo šako dele cžehnje a w njewjedrje dusche šo šadukšy. Š temu ma runje w hněwje tón stary Šadam wošebnu móž. Štare psches hnadu dotho šankujene kłubiny šo wocžinja. Myšlicžki šo šthroblija nuts pšchincž, kotrež běchu hewat twjerdže šwojane a nješměžachu ani cžišche šo wo durje kłepacž. Š kak rucže w cžapach, hđžež šmy šapnyjeni bjes modlitwy, šo wone do skutka štajeja! Potom pak je pschepošdže. Woheń je bóršy šapaleny, ale cžezko wuhakšjeny. Šusto dyrbimy měžazy, haj lěta dolho wopłakacž, šchtož šmy na jenyj dnju hněwa škucžili. Wšmimy teho dla w štajnym dopomnjenju na Božu luboscž a ščerpliwoscž, na Jesuškowu cžichoscž a ponižnosčž kłowo našeho w duchownym žiwjenju tak šhonjeneho šaposhčtoła horje š cžichej myšlu: Njech kóždy cžlowjek je spěšchny k poškuchanju, njespěšchny pak k rěčenju. Dyrbišch šwojemu bratrej, kotryž je na tebi hrěškil, dacž k rěčam pšchincž. Nješměšch jemu š wichorom šwojich škóržbow a porokow hubu šankuyč. Kaž šami dyrbimy bližšeho šamolwicž, derje wo nim rěčecž a wšchitko k lěpšchemu wobrocžicž, tak tež dyrbimy wotewrjene a ščerpliwu wucho mēč ša jeho šamolwjenje. Haj, dyrbimy šo wješelicž, hđyž šo wón šamolwicž abo šamo praweho cžinicž móže. Šak šmy hižo někotrehožkuliz še šwojimi porokami pohkušili, a potom šmy pschepošdže šhonili, šo měješche šo ta wēž cžišcže hinať, jako běchmy w horzocže wopšchijeli. Šo tajkim kšhesčžijanšta luboscž klyšchi w tajkich padach rad drugeho, prjedy dnyžli šama rěči. Š rěčenju dyrbišch njespěšchny byčž. Šuby kšhesčžijano, přenje, šchtož wot wětra nadute morjo

Ě brjoham cziſka, je ſ wjetſcha jeſchcſz. A prĕnje, ſchtož ſapnřjena wutroba bližſchemu napschecſziwo mjeta, je ſ wjetſcha hiſchcſze hŕje hacſz jeſchcſz. „Ale“, ty ſo praſchcſch, „Ěaf dha dyrbyju wutrobu, tutu thrŕbku a njemĕrnu wĕz, w tajkich hodſinach ſwjacſz? Schto dyrbyju ſapoczecſz, hdyž nutſkach ſte myſlicſki ſo piſches ſwoje mjeſy waleja?“ Starſy Ketterſheim je piſchecſziwo hnĕweſ trojaku radu daĥ: Hdyž by ſo roſhnewał, dha dyrbyſch najprjedy wſchitke knefle licſicſz, kotrež na ſwojej draſcſze maſch, potom ABC ſe ſadſy ſ hĥowy prajicſz a ſkŕncſznje prawje nutrnie ſwjaty Wŕtczenaſch ſpĕwacſz — a nĕtk haſle wotmolwicſz! Prĕnjej dwĕ ſĥowje ſtej dobrej, ale poſlenje je najlĕpſche. Njerĕcſz we waſnych naleſnoſcſzach, njerĕcſz woſebje w ſahorjennych minutach žane ſĥowcſko, khiba ſo njejſy prjedy ſ najmjeiſcha wofomifnjenje ſe ſwojim Knjeſom porĕcſzał. Mſy ſo napschecſziwo ſtawam wĕſcſze wjele prawiſcho ſadſeržimy, hdyž ſmy prjedy pola ſwjateje hĥowy pobyli a ſebje ſamych jako jeje ſtawy ſacſzuli. Maſcha hĥowa w njebyju ſwŕj ſtaw cſehnje ſa ſobu!

W Straſburku na naſepjach,

abo

Wŕh ma ſpŕchi dobre, cſlowjek huſto dſiwne myſle.

Na ſerbiſki wot A. Skr.

„Haj, haj“, praji Gandrij, „taſle ſ nim nĕtkle ſawĕicſze budſe. Jeſuſ ſe ſwojej drohej krmju wucſiſcſi naſ wote wiſcheho hrĕcha, a ſbŕžni ſu czi morwi, koſiž we tym Knjeſu wumru, wot nĕt.“

„A wŕn wĕicſe na naſ ſpomina“, ja prajich, nĕ wĕrno, Gandrijo? na naſ, kiž tu hiſchcſze w ſwojej ſeniſkej draſcſze khodſimy; na ſtary Wŕriſchlu, kiž je jeho wot maſeho pytaſa, hĥadaſa, wucſiſka, a na tebye, kiž by ſ nim jeho poſlenju nuſu wuſtaſ, a na ſwoju Sejnu, kiž je jeho taſ jara luboh' mĕſa a kiž je ſo jemu ĥ luboſcſi na tŕnle cſeſki pucſ ſem podaſa. Dŕniž jeho ſaſo njewohladamy, njech tu w zuſej ſemi leſo ſpi. Wiſchako wiſchudſjom wiſcha ſemja naſchemu Knjeſej ſĥaſcha.

A taſle ſebi myſlu, ſo ſmy tu na nim ſwŕj ſtutĥ doſonjeſi:

Njech wŕn tu nĕtkle leſo ſpi,
A kŕdny ſwŕj pucſ domoj dſi.
Na ſmiercſz ſo wiſchitſy hotujimy;
Kaſz wŕn, tu wiſchitſy ſmjertni ſmy.

Budſ a wſtaſ kŕdny ſcſerplivy, dŕniž njeje ſam ſwŕj pucſ wudobĕſoĥ, a dŕniž ſo wiſchitſy ſaſo na tym pucſu njeſtſkamy, kiž naſ do njebyſch powjedſe.

Gandrij je mĕl piſchod ſobu doſhi pucſ a je, ſcſtŕ wĕ, w kaſkich wiſchĕch dalŕkich zuſchch krajach pobyl a je dyrbyal ſobu na wŕjnu cſahnyĕz, — ſa dwazycſi lĕt haſle je potom ſaſo ſem domoj pſchichoſ a je njeboheho ſtareho Surjowe kublo doſtaſ, w kotrymž je jemu ſtara Wŕriſchla hacſz do ſwojeje ſmjercſze ſwĕrnu hoſpoſu cſimika. Senu ſwoju rufu bĕ wŕn na wŕnje ſhubiſ, ſwoju ſwĕrnu wutrobu paſ je ſebi njewoſchodſenu ſobu domoj pſchinjeſi. W zuſej wſy njeje mĕl žaneho jenicſkeho njeſchecſzela. Kŕdemu je ſ dobrej radu a je ſtutkom pomozny byl, je teſ mŕodemu ludej wiſchelaſu dobru wucſbu dawaſ, kotraſ je jim žohnowanje pſchinjeſi, a kotraſ jim teſ dale pſchego dobru wuſitĥ pſchinjeſe, ſo mŕe ſo wo nim prajicſz:

Wŕn drje je wumrjeſ, ale je tu tola hiſchcſze žimy!

Mi je wŕn dobru pſchecſzel byl hacſz do ſwojeje ſmjercſze a je mi wiſcho to, ſchtož ſwŕj tu dyrbyalſoj wobej hromadſe doſtaſ a pſchetracſ, ſe wiſchelaſimi rjanymi ſĥowami wuſtaſ, ſo hiſchcſze bŕle a jaſniſcho dorŕſymich: „Boſa wola je ſpŕchi ſa naſ dobra, a ſchtož je nam jowle na ſemi cſymowe a blufe, ſmĕjemy junu pſchod ſobu wiſcho wuſwĕtlene a wuſaſniene.“ Myſle, kaſtež bĕ mĕl wŕn ſa mŕodeho hŕza, je wŕn wiſchĕ Bohu na wopor donjeſi a je ſebi ſwŕj ſchitſy wiſchŕn ſcſerplivy dale ſe ſobu njeſi a je mĕl ſ cſeſcſu ſwoje ſchĕdſiwe wŕſy, dŕniž je ſebi nĕtkle jeho Knjeſ po njeho pſchichoſ, jeho ſ kŕonu žimjenja wuſkŕnowacſ. Taſtu rjanu kŕonu chſyl wŕn teſ mi, ſwojej njedoſtojneſ dſowſy, junu ſpoſcſicſz.

„Hlej, Gaſiſka, nĕtkle budſe czi wote mnje wiſcho ſnate“, praji Sejna a ſbeje ſo ſ kawi. Dſenſa mĕjachmy tu horſy a tuſny

dſen, wjecſor wŕcſuje ſhunny a mjerſty byĕz, — runje taſle, Gaſiſka, bechu tu teſ wiſchĕ moje žimwe dny. Ale dele ſe ſamych njebyſch ſo mi tola hiſchcſze nĕchto rjane kraſne a jaſne ſwĕcſi a bliſchcſi; hlej tamle tu hwĕſdſicſku!

Œaſhoĥ je dſen dſenſniſchi,
Duž Wŕh ſwoje hwĕſdſicſki
Na njebyju ſej ſaſwĕcſi.
Wdu ja, wuſchka ſe ſwĕta,
Wdu kaſz taſka hwĕſdſicſka,
Kiž ma ſwĕtko wot Boha.

Ale pŕj nĕtkle, Gaſiſka, pŕj, chſemoj nutſ ſaſicſz a ſo hiež do kŕka lehnycſ.

(Potrocſowanje.)

Ěaf ſo w ſlubjenym kraju wobjeduje.

We wjecſornych krajach je waſchnje, pſchipoſdnju wobjedowacſ. W Paſſtinje paſ ſo cſowſy cſaſ wokoſo poſodnja ſa to njechodſi. Wjecſorne hodſiny ſe ſwojimi kſlŕdnymi wĕtrami, kiž ſriedſne morjo ſem ſcſele, ſu ſa to wjele kſmanſche. Teho dla teſ w bibliji ženje na wobjed ſpomnjene njeje, ale pſchego ſo wo „wjeſcſeri“ rĕcſi. Herodaſch ſwojim wuſtkim „wjeſcſer“ wuhotuje, pſchi kotreſž Herodiaſhoweje dſowka pſchod nim rejwa. Œeſicſz dnjom do jutrow Jeſuſa na „wjeſcſer“ pſcheproſcha. Luſaſcha na 14. ſtawje Jeſuſ pſcheproſchenje do njebyſch pſchiruna ſ pſcheproſchenjom, kiž bohaty muſ na wuſku „wjeſcſer“ cſinjeſche. Hoſcſina pſchi jĕdſenju jutrowneho jehnjecſa bĕſche teſ „wjeſcſer“ a to je teſ mjeno ſa ſakrament Boſeho wotſaſanja hacſz do dſenſniſcheho dnja wſtaſo.

Boſa naſ ludſo ſa blidom ſedſa, tam paſ ſa blidom leſa a to na mjehſich ſaſtkach, na kotrež ſo ſ lĕwym kŕchom ſepu, mjeſ tym to ſ prawizu ſa jĕdſ pſchiamaju. Blido teho dla wſchſche hacſz pŕl kŕchcſa njeje. Tŕn, kiž hoſcſem ſtuſi, jady hoſcſi wokoſo khodſi a jim taſ ſtuſi. Na taſe waſchnje mŕemy kŕſto roſumicſ, ſo mŕeſche tamna Maſija Kſchriſtuſowu hĥowu kŕſto ſ woliom ſaſbowacſ. Wona njewidſena wot jady pſchitſtupi a woliſ na jeho hĥowu wula.

Boſa naſ pyta hoſpodaſ po ſwojim ſamŕzenju hoſcſi ſ dobru winom ſwĕſelicſ. Wina ſo tam nĕtko pſchi hoſcſinach maſo naſoſuja, hacſz runje ſu paſſtinſke wina dobre a wŕhnjowe. Wuhamedaniſy do žyſa po prawom žaneho wina woptacſ njeſwĕdſa. Œjerſtwa woda, wot kŕdeho jara waſena, limonada a kſoſej ſu najwaſniſche picſwa. Hĥowna wĕz je wjele bŕle mjaſowa jĕdſ. „W domje ſo rĕſa“, tuto ſlowo, w paſſtinſkim domje ſkſchane, žle nĕicſe nĕkaſtu wjeſku pomjeſcſ pſcheradſa. Kaſz nĕhdy Abraham bjeſ kŕmdſenja cſelo ſarĕiacſ da, jako tamni tijo hoſcſo pſchi haſu Maſtre jeho woptachu, taſ hiſchcſze dſenſa kŕdeho zuſomnifa, kiž do lĕhwa Beduinow ſtupi, to napomnanje wita: „Wŕjny a rĕſajmy“, na cſoſ, hdyž zuſomnif pſcheproſchenje pſchimoſnje, ſo hnydom wowza abo ſkop pſchiwjedſe, ſarĕje a ſo hoſcſej pſchihotuje. Nĕſnikow tam ſ wjetſcha nimaju, hoſpodaſ ſam ſkocſo ſe ſwojeho ſtadla wſmje a pſchihotuje. A bjeſ taſkeho rĕſanja ſo žana hoſcſina njewoſhwa. W ſnathym pſchirunanju teho dla kŕal ſwojim proſchennym hoſcſom prajicſz da: „Hĥaj, ſwoju wjeſcſer ſmy wuhotowaſ, moje wŕny a mŕj formjeny ſkŕt je ſarĕſany a wiſchitſko hoſtome; pŕicſz na kſwaſ“. A tamny wobſboſenny nan, kotrehož ſhubjeny ſan bĕſche ſo domoj wŕcſiſ, wiſchŕn wjeſky ſwojemu wotrocſkej pſchiwĕla: „Pſchinjeſ formjene cſelo, a ſarĕž je a chſemny jĕcſz a wjeſki byĕz“. Na taſke waſchnje ſo teſ jutrowne jehny jĕdſeſche. A mjaſej ſo kſlĕb pſchifowawaſche, ĥ cſemuz ſo huſto toſcſene hŕrke ſela, najbŕle ſkŕdny a rjenje wonjazy „Œatar“ pſchida.

Ale kaſ ſo nĕtko taſka wjeſcſer ma? Najjednorſche je wiſcho pola Beduionow, kiž, kaſz nĕhdy ſtari wŕtcejo Abraham a Œafub, w ſtanach bydla. Tam jĕdſ pſchi taſkich ſkadnoſcſach ſ koſazeho a ſkopjazeho mjaſa, rajſa, cſowleho tuſa a njeſiſannych kſlĕbowych tykanozow wobſteji, pſchi cſimž hŕrke ſela pobrachowacſ njeſwĕdſa. Œ wuſteje drjewjaneje ſchĕ abo wanje, w kotreſž ſebi hewaſ woblicſo, noſy a ruſy mja a ſchaty pſkŕaja, ſebi jĕdſ ſ porſtami bjerjeja. Kſlĕb ſo do tuſa abo nĕkaſteje tuſcneje juſchki tuſka. Huſto hoſpodaſ kŕdemu jeho dſel mjaſa pſchidſeli. Wjetſchi dſel mjaſa wſjewa wjetſchu cſeſcſz a doſtojnoſcſ. Hdyž teho dla Œaul raſ ĥ Œamuelej pſchidſe, cſitamy, ſo Œamuel ſa njeho pſchi jĕdſenju woporow, na cſoſ kĕ 30 hoſcſi proſchennych, najlĕpſchi a najwjetſchi kſuch ſchowa. Tŕn, kiž mjaſo wudſeluje, ſo bliſko

pschi pječenym stoczeczu bydnje a nětko kóždemu hosceje jeho džěl do schlé na rajš t jeho bokej položi. Hdyž so wscha jědž i porstami se schlé bjerje — jenož w městach trjebaju so w nowišchim czašu kžy a widliczi —, dha to hrosny napohlad njesliczi; pschetož jědž so i wěsteje dalokosceje tak wuschifnje do wotewrjeneje huby mjeze, so dyrbinu so na tym dzimacž. Najspodzimniše pak je, so so na tajke hoscziny hšicze dženša ludžo se wschěch powołanjow a stawow hromadže proscha a niz, kaž pola naš, wot wošebneho jenož sašo wošebni, kiž so hospodarjoweho runjecza. Jenož jene so wot kóždeho, njech je wošebny abo niski, žada, so šwjedženiku draštu wobleczeny na hosczinu pschidže. Na to so jara hlada. Duž tež w tamnym pschirunanju hospodar t jenemu proschenemu hosceje rjekny: „Pšeczeło, fak by ty nuts pschichoł a nimaš žaneje kwašneje drašty?“ Teho dla so tež dzimacž njetrjebamy, so Khrystuš swojemu hospodarjeje ras (Luf. 14. 13) rjekny: „Hdyž hosczinu cziniš, dha prosch khudny, khromny, bėdny, šlepny; dha budžesch ty sbóžny; pschetož woni czi nje-moža saplaczicž; tebi pak budže saplaczene w horjestawanju prawnyh“. A w pschirunanju wot wulkeje wjeczerje džeja wotroczy won, so bychu i dróhow a hašow khudny a khromny a šlepny na hosczinu nufowali, so by dom pošny byl. Nam drje so tajka hospodarliwoscz do zyla njemóžna sda, a my jeje njeroshmimy po našchich tudomnyh wobstejnoscach; w šlubjenym kraju so pak ta šama šferscho rošmy. Dom wschaf je tam stajnje sa druhich wotewrjeny. Šchtož chze do doma stupicž, hdžez so hosczina wotbnywa, so njetrjeba dale samošwicž. Wón šastupi a duž tam je a placzi sa hoscza. Durje i hašy do doma steja šchěroko wotewrjene. Teho dla móžesche (Luf. 7) tež pschi tamnej wjeczeri, na kotruž bėšche Šharisejski teho Knjesa pscheprošnył, tamna hrěšchniza, kiž ani proschena, ani rad widžena njebė, tola šastupicž a teho Knjesa nosy se šwojimi šylsami maczecz. So nětko ludžo i jeneje schlé jědža, to placzi sa šnamjo pscheczestwa a lubosce a mēra mjes nimi. Hdyž je so po nješcheczestwoje sašo pscheczelene štało, dha dyrbi so tutón šlub mēra psches tajku šhromadnu hosczinu wosnamjenicž. Hdyž staj taj dotalnej pscheczimnikaj i jeneje schlé pojědaj, potom je nješcheczestwo a hidjenje na wěczne wotštronjene a luboscz a pscheczestwo sašo knježi. Teho dla bėšche Šudašchome šadžerjenje czim hrosniše, jako dyrbjesche tón Knjes prajicž: „Tón, kiž i ruku so mnu w schlé macza, tón šamny budže mje pscheradzicž“. (Mat. 26, 23.) Nětšto podobne bėšche, so Šharisejskich jara mjeršasche, so Šesuf, kiž tajke wulke dzimny czi-njesche a kiž by so po jich mēnjenju wschaf sa Šfraelskeho krala hodžil, i žlonitami a hrěšnitami jědžishe a pijesche. Pschetož jašnišcho a wótrišcho wón psched wschēm ludom šwoju luboscz t tutym šazpitym šjewicž njemóžesche, hacž so i hrěšnitami kaž se šwojimi najšpšchimi pscheczemi sa jenym a tym šamym bli-dom šydasche a i nimi i jeneje schlé jědžishe. Šak wulke wješele a šbože je teho dla, hdžez tón Knjes w duchu do našchich domow khodži? Tehdy so jeho šlubjenje dopjelni: „Ja šteju psched durjemi a kšapam. Še-li so budže schto mój hšoš šhšchecž a durje wotewricž, t temu chzu ja šancž a i nim wjeczerjecž a wón se mnu“. A fak wulke wješele budže, hdžez so to šlubjenje junu dopjelni: „Šbóžni so, kiž t wjeczeri teho jehnjecza so powołani“.

Rošhlad w našchim czašu.

W Barlinje štej so 7. mjeje w jenej wošadže dwė noweje žyrkwi šatožilej, i kotrejuž jena so „žyrkej horjestawanja“ a ta druga so „Šbóžnikowa žyrkej“ mjenowacz budže. To štej rjanej wěry pošnej mjenje pschi nješerje nětcašcheho czaša. Kaž pschezo w nowišchim czašu je našcha luba šhěorka, wutrobniše hnuta, so je w hewaf tak bohатыm Barlinje w žyrkwinkim nastupanju tak wulka šhudoba, tež sa nowotwar tuteju žyrkwjow wulke pjenjezne wopory pschijnješla. Džak budž Bohu, so mamny tajku rošumnu, pobožnu a šmilnu šhěorku!

W Klětnom je so šandženy pjatł daloko šnaty pošbur š wobwėšnuł, najšerje w hrosy psched šudnistim šhoštanjom. Wón mjenužy nicžo tak njelubowasche, kaž šorcžny a prožesny, a pschi jeho nastajnym prožesitowanju je wón — a, kaž so šhšchi, tež nětostj wot njeho nawabjeni towaršchojo — so pschewatacz dał, wopacžnu pschibahu wotpožicž. „Njemyleže so, Wóh so njeda sa šwěch mēcz; šchtož cžłowjek šyje, to budže wón žnjecž!“

Šbjelczanski šaracž, knjes Wiczas, je so sa Šošaczicžanskeho šararja wušwolil. Tón Knjes daj jemu móž, so móhł w štopach jeho prjedomnika khodžicž!

Wyšoki šhěrlušch Šalomonowy w šerbšich šhěrlušchach

wot Warfa, wuczerja w Wyšlezach.

Pschišp: Tute šhěrlušche so so redakziji pschepodaše, wone so i lěta 1866 a budža lubym Šerbanim wěsčje witane, dofelž budže tón rjany šhěrlušch Šalomonowy w šerbšich šyntach t šerbškej wutrobje rěczecz. Te šchuczi se Šalomonoweho wyšokeho šhěrlušcha, na kotrež je so šerbški šhěrlušcher štožil, budža so kóždy krocž pschistajicž.

1. Wyšoki šhěrlušch.

Wyšaj tom' Knjesej!

Wschaf hnadu mašch, dušcha, duž šylsy šej štrėwaj,

š njeby so šbėhaj šhěrlušche džělaj:

„Šmilnoscz i jeho a hnadže tam špėwaj!“

Škil so, o Knježe!

Šlaj, šchidleschka wěry mje nješbėhnu wjele,

Štup wschaf ty dele, štup wschaf ty dele:

„Wotewr mi rt, so czi šhěrlušche šcžele.“

2.

Šlaw 1, 1. 2.

Ja Šesufej šym panšla

Tam t nohomaj se šyššnym placžom

A i wutrobny a šprawny kaczom;

A kaž ta wulka hrěšchniza

Tam ležach wulzy šrudžena,

So šhubila bėch našojenju:

Duž wón mje i noma šawoła

š najšbóžnišchemu šjenoczenju.

Šak šłódžy tón hšoš šakincza!

š czim, Knježe, so czi podžatuju?

Ja jenož šyšš a hrěchi cžuju —

A tola šym czi njewješta!

Dha, šwěrnny pscheczelo, mje wšmi,

A ksch mje i twojej škotej hubu,

So ból a šyššnoscz wopuschczi

Mje šbóžnu njewještu, czi lubu.

Šlaj! wino mucžnoh' putnika

Šak njewošchewi na joh' pucžu,

Šak twoja luboscz moju dušchu,

Hdyž prjedy bė bjes šbóžnika.

Tón najšubšchi mój trošcht nětł je,

Pschi kotrymž kóždy dwěl so minje:

Šmam pucže hicž tež šylšojte,

Šmi wucžel kima w twojim klinje.

Ty chzesch, so, kotruž lubo mašch,

By hubjena a šhuda była,

A jenož wot tebe wscho mēla,

Šej šwoju prawdoscz podawasch.

O so šym šhuda hrěšchniza,

Ach to njech kóždy cžłowjek šhoni;

Nětł psches to šym šaš' bohata,

So wošasch mje po twojim mjeni!

Šaj twoje mjeno šalsam je —

Mje wumóže wot wscheho placža,

Hdyž šmėruje ból hšorkoh' kacža

A šliczi hrěchow wodacže.

Šak tamna narda Šarina,

Hdyž ty bu i njeju žalbowany,

Šak wono twój raj pschewonja;

š nim wulki trošcht je podawany.

Duž, wutroba, so pošbėhuj

Tam t njeby horje radošcžimje!

Mój nawoženja, lubosczimje

Mje t šebi šcžahnyčž poškwatuj!

Pschez' wysche šbėhaj njewještu,

So t šwětku by so pschibliška,

A i woblicza do woblicza

Tam došpošnje cze wohladała!

Štó móže ƚo modlicy?

Na železnicy w polnóznei Americy wodźe lokomotivy pšched krotkim do njesboža pšchindže. Jako teho na ƚmijercz ranjeneho muža spody rospadankow wuczahnychu a na trawu položychu, bė widžecz, so ƚo jeho huba kibasche, kaž by ƚo modlicy chyzł. Muž, kiž k njemu pšchistupi, to widziwšchi ƚo jeho woprascha, hač ƚebi žada, so by něchtó s nim ƚobu modlitwu spėwał. Jako s hłowu kiwasche, tón muž ƚo w wosach wofoło praschesche: „Se tu něchtó, kiž móže ƚo s mrėjazym mužom modlicy?“ Jenož jeniczta parschona wustupi. To bėsche stara, khuda swoblekana němška žona, ale pod khudobnej draštu jej pobožna wutroba bijesche, a jejnej wot czežleho džela schtropawej ruzy samóžeschej, schtož žana bjes tymi stami druhimi njemóžesche: ƚo k njebiešam pošbėhnyčz w nutrnei modlitwje sa teho mrėjazeho! „Sa móžu pak jenož němške paczerje spėwacž“, ta dobra žona praji a jako ju tam dowjedzechu, hdžež tón mrėjazy ležesche, ƚo wona pola njeho na semju pollakny, s tschepotazym mjehkim hłobom ƚwoju modlitwu horje k njebiešam pšbla a runje, jako ƚo ƚlónčzko khowasche, duscha na ƚmijercz ranjeneho muža wopuschczi.

Człowjeka harfa žiwjenja a lėtne czašy.

Sdžyž ƚo tón człowjek narodži
A ƚwėtko wohlada,
Dha ƚo jom' harfa pšchidželi,
Na truny pohlada.

We lėtach ƚwojoh' džeczatstwa
Na harfu shladuje,
A na trunach tež pšchėbjera
A synki snoschuje.

Hač pšchindže jom' czaš nalėcža,
Ta mejka žiwjenja,
Dha pšchemoh ptačkam saspėwa
A truny sašlincža.

Sdžyž nalėcžo jom' sašchło je
A mejka wješela,
Se swjasany we mandželstwje,
Jom' lėcžo nastawa.

Nėtk pšchindu wschėlke starosče
Tež pódla wješela,
Szo sa khlėb ƚwojich staracž ma,
Tehd' truny sašyncža.

Sdžyž pak tež lėcžo sašchło je
A pšchindže nasyma,
Jom' lėta nješku spodobne,
Dha truny stonaja.

Tež tutón czaš ƚo pomnije
A syma nastupi,
Dha spróžny potom k spanju dže
A ƚmijercz ƚo pšchibliži.

Duž jeho cžėko wošlabnje,
Joh' mozy spuschezuju,
Jom' harfa s rukow wupanje,
Szo truny rostorhnu.

Nėtk do kascheža joh' pošcėku
Joh' semja pšchikrywa,
Duch pak je horkach we njebju,
Hdžež wėcžnje pšchėbywa.

Tam nowu harfu dostanje,
Hlaj harfu jandželsku,
Na kótnych trunach sahraje
Tam Bohu k khwalenju.

Ernst Selas.

+ Džecžaza wėra.

Kajke krašne kubko je tola džecžaza wėra, wo kotrejž Mark. 10, 15 pišane steji: „Schtož kralestwo Bože horje njewosmjje jako džecžatko, tón njebudže do njeho pšchincž“; a Mat. 18, 3: „Samėrnje, ja praju wam: jeli so ƚo njewobrocžicže, a njebudžecže jako džecži, dha wy njebudžecže do njebieškeho kralestwa pšchincž!“ Derje temu, kiž ƚebi ƚwoju džecžazu wėru sdžerži a wobarnuje.

Ja wėm wo mužu powjedacž, kiž je ju ƚwėru wobarnował kaž ƚame ƚwoje wócžko. Žuhy, kiž mješche sastojnstwo w połodnišchim kraju, junu sašo ƚwój wótžny kraj, Schwajcarisku, wopyta. S jenyh hólžom ƚo wón na cžolmjje na jėsor won wjesesche, kiž bėsche wobdaty s wyškóimi, na wjeršchach se ƚněhom pšchikrythymi horami, wobšwėcženyhmi se sčotym wjecžornym ƚlónžom. Tón hólž bėsche rjany pachol. Pšchecželnje a rasnje wón temu žusemu na kóžde jeho praschenje wotmolwjesche a dopokasa, so njebėsche jenož s hłowu, ale tež s wutrobu nawuknył to ƚłowo wo sbožu w tym, kiž Jesuž reka a tež Jesuž je, wyškózy khwaleny do wėcžnosče. Temu žusemu bė czežko, ƚo sašo dželicž wot njeho, kiž bėsche jeho žyłu wutrobu ƚebi dobył. Wón pšchėzo ƚebi na njeho myšlesche, hdžyž sašo domoj pucžowasche a tež domach ta myšl jeho njepuschczi. Šlónčznje ƚo ƚyny a jeho naney, jednoremu rybakej, list napiša, w kotrymž pišasche: „Daj mi ƚwojeho ƚyna do mojego doma. Ja ƚym tam na jėsoru w rjanym wótžnym kraju wulku lubosčž k njemu dobył. Ja chzu ƚo wot nětko sa njeho staracž a wschitko cžinicž, so jako mlodženz, stromy na cžėle a na duschi, do přėdka pšchindže a ƚwoje město s cžesčzu wupjelni a ƚwėru ƚluzi s tymi darami, kotrejž je dostal.“

A kajke jemu nan wotmolwjenje pšbla? „Schto ƚy ty?“ wón sapocža, „ƚy ty ewangelisko-lutheriski kichescžijan? Mój ƚyn ženje nješmė ƚwoju džecžazu wėru saprėcž.“

To wotmolwjenje teho žuseho hłuboko sapschimny. „Se-li to jenož, schtož cže wotdžeržuje, twojeho lubeho ƚyna ke mni pšblacž“, wón temu naney pišasche. „dha ƚlych: ja ƚym ewangelisko-lutheriski duchowny. A schtož džecžazu wėru nastupa, — dha mi wėt, ja to tak derje wėm kaž ty. Schtož budže w mojich mozach, njebudže žadnyh njepšchecžel tuto drože kubko samóž jemu wutorhnyčž.“

Hač je jich wjele tajkich mužow? Ja ƚo boju, so woni w našchim cžaku njepšchibjeraju. Widžimy nanow a maczerje, kiž ƚo mało wo to staraja, so bychu ƚebi jich džecži ƚwoju džecžazu wėru sdžeržale, jeno so pjenjehy ƚebi sašluzža. Hdžyž ƚo naney praji, so móže džecžo ƚluzbu dostacž, hdžež ma dobre jėicž a picž a k temu wulku mřdu, wón praji: Tam je mój ƚyn, moja džowka derje sšhomana, ale na duchowne sbože ƚebi njemyšli. A hlaj, po cžaku ƚo ƚyn, džowka dom wrócžitaj — sšubiwšchi džecžazu wėru. Duž, lubi Šserbja, kiž wy tež ƚynow a džowki na ƚluzbu, do wuczby, k temu abo tamnemu mišchtrej abo knjesej dawacže, — wopomnicže, hač seže ƚebi tež pšchi tym pšchemyšlili: Schto dha pak, hdžyž mišchr abo knjes našchemu džecžu jeho džecžazu wėru rubi? Njesabudžecže, wy starschi, to ƚłowo teho muža, kiž ƚo přjedy, hač ƚwojeho ƚyna do žuseho doma da, woprascha: „Schto ƚy ty? Ewangelisko-lutheriski kichescžijan? Moje džecžo nješmė ženje ƚwoju džecžazu wėru saprėcž.“

Schto to mje stara?

Samožity muž w Americy bu prošeny, so by w sšroma-džijnach, ƚo wotbhwazyh, ƚobu pomhał skutkowacž pšchecžiwo palenz-picžu, ale wón to s krotka wotpokasa a hdžyž jeho hišchcže bóle prošachu, praji wón: „Ach, schto dha mje to stara?“ Něschto dnjom po tym dyrbjachu ƚo jeho žona a dwė džowzy s khwatnym cžahom domoj wrócžicž. W ƚwojim rjanym wosu wón na dwórnišcžjo jėdžesche a ƚebi na nicžo njemyšlesche hač na ƚwoje bohastwo a wotpohladny sa pšchichodne dny. Tola schto to bė? Njepraji tu ničto něschto wo njesbožu, kiž je ƚo na železnicy stało? „Tu wschał 25 železnických cžahow pšchijėdže“, ƚo trošchto-wasche, „duž to tola na tym byčž njetrjeba, na kotrymž maju cži moji pšchincž“. Wón pak bė tola njemėrnny. Wós k dwórnišcžju dojėdže a wón sšoni, so je ƚo to njesbože runje na tej železnicy stało, po kotrejž dyrbjachu jeho lubi pšchijėcž. Nastrožany řadži 2000 hriwnow sa lokomotivu, so móhl tam dojėcž. Wotmolwjenje: Ně. — „4000 hriwnow sa lokomotivu!“ — „Cžah s lėtarjemi je tam hižo dojėł a nětko tu žaneje lokomotivy wjazy nimamy.“ Błėdy a řastrožany wón wofoło khodži. Sa poł hodžiny cžah pšchijėdže a schto dyrbjesche wohladacž: rosmjecžene cžėla ƚwojeje žony a džowkow. Někotre schlencžki palenzja, kotrejž bėsche sastojnisk wupil, bėchu to njesbože nacžinike. Cžeho dla bėsche wón tehdy prajił: „Schto to mje stara?“

Cantate.

Njedžela	Jer. 31, 31—34.	Psalm 103.
Póndžela	Jan. 14, 23—31.	Žap. šf. 2, 1—13.
Wutora	Jan. 3, 16—21.	Žap. šf. 10, 42—48.
Šsrjeba	Jan. 10, 1—11.	Žap. šf. 2, 14—28.
Schtwórtek	Žap. šf. 2, 29—47.	Psalm 51, 12—21.
Pjatk	Žap. šf. 3, 1—10.	Psalm 115.
Šsobota	Žap. šf. 3, 11—26.	Gal. 5, 16—24.

„Bomhaj Bóh“ je wot nětko niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschėch pšchė-dawařnjach „Šserb. Nowin“ na wřach a w Budyšchinje dostacž. Na schtwórcž lėta placži wón 40 np., jenotliwe cžišla ƚo po 4 np. pšchedawaju.